

Formand og Ordfører stillede Vædringsforslag, der jo er foranlediget ved Udtalelser fra min Side under Sagens tidligere Behandlinger. Hvad angaar det af det ærede Mindretal genoptagne Vædringsforslag, stiller jeg mig paa samme Maade, som tidligere. I det jeg henviser til, hvad jeg da har haft Lejlighed til at udtale, maa jeg bestemt fraraade dets Vedtagelse.

Scharling: Da jeg ved Sygdom var forhindret fra at være til Stede ved Sagens 2den Behandling, ønsker jeg i Tilslutning til, hvad der anførtes af det ærede Medlem fra Fredensborg (S. Hage), og til den af os afgivne Mindretalsbetænkning, at gøre nogle Bemærkninger om det foreliggende Lovforslag. At den direkte og umiddelbare Virkning af Lovforslaget vil være at paalægge de paagældende Debitorer en Ulejlighed, en Byrde, en Udgift, er jo ubestrideligt. De, der nu uden videre svare fra $3\frac{1}{2}$ til 4 pCt., skulle efter Lovforslaget bebyrdes med at indgive Andragende om Tilbedelse hertil, og de skulle betale Stempelsafgift af dette Andragende. Der er altsaa ingen Tvivl om, at det i Virkeligheden er en Byrde, man paalægger Debitorerne ved denne Bestemmelse. Nu vil det formodentlig blive gjort gældende, at det alligevel indirekte skulde være til Fordel for Debitorerne derved, at det skulde afholde Kreditorerne fra at kræve en højere Rente end $3\frac{1}{2}$ pCt. Jeg tror, dette vil vise sig at være den fuldstændigste Illusion. Man kan slet ikke i saa Henseende sammenligne Forholdene med Forholdene i den første Tid efter 1855. Det maa erindres, at indtil 1855 var det udtryffeligt forbudt at tage mere end 4 pCt. i Rente, og det var i en meget lang Tid gaaet ind i den almindelige Bevidsthed, at det var Uager at tage mere end 4 pCt. Det kunde derfor ventes, den Gang Loven af 1855 frigav Rentefoden, at der maaste dog endnu var dem, der vilde sige, selv efter at der var givet Afgang til at tage højere Rente af Prioritetslaan end 4 pCt., at de ikke vilde gøre dette, da det i tidligere Tid stod for den almindelige Bevidsthed som Uager. Men at noget Menneffe nu til Dags skulde mene at gøre sig skyldig i Uager ved at forlange $3\frac{1}{4}$ eller 4 pCt., det tror jeg virkelig aldeles ikke, og jeg antager, at i den Henseende vil Lovforslaget blive ganske virkningsløst. Nu sagde imidlertid den ærede Ordfører ved Sagens 2den Behandling, at dette er et Supplement, et nødvendigt Supplement til det Skridt, som i denne Vinter er foretaget fra Rigsdagens og Regeringens Side for at

tilvejebringe Rentenedgang. Ja, hvis det er Synspunktet, kan jeg kun være mod denne Lov, thi vi staa her over for et Forhold, hvor efter min Formening Staten aldeles ikke skal indblande sig i det fri Kontraktforhold mellem begge Parter, og det saa meget mere, som der her ikke er Tale om, hvad der ellers i visse Tilfælde kan berettigen saadan Indskriden, at man staa over for to ulige stærke Parter, af hvilke den ene er stærkere og den anden svagere, og den svagere trænger til Støtte. I dette Forhold staa vi over for to Kapitalister, der staa over for hinanden, kun med deres Kapital i forskellig Skikkelse. Thi det maa dog erkendes, at den, der ejer en fast Ejendom, er lige saa fuldt Kapitalist som den, der ejer et vist Beløb i Fordringer og Obligationer. Se vi paa det faktiskke Forhold mellem disse, tror jeg endog saa, vi maa sige, at her til Lands ere de store Kapitalister, de, der ere Kapitalister i den Forstand, at de eje store disponible Midler, Masser af Obligationer o. s. v., meget saa. Den store Mængde af Kapitalister her til Lands ere Smaakapitalister. De flere hundrede Millioner Kroner, som ere indskudte i Sparekasserne, og som laanes ud til Dels derfra igen, tilhøre jo for en meget væsentlig Del Bønder, Haandværkere, Arbejdere og Tjenestefolk. Og vi hørte forleden Dag opløst af den højtærede Justitsminister, at af de Midler, der indstaa i Oверformyndriet, maa de 90 pCt. ikke 5,000 Kr., altsaa svarende til højest en aarlig Indtægt af 200 Kr. for hver. Det er da overvejende Smaabeløb, det her drejer sig om, smaa Kapitaler, og jeg ser ingen Grund til, at man, dersom man kan, skulde berøve disse Smaakapitalister en Del af deres Renteindtægt til Fordel f. Eks. for Byggespekulanter i Kjøbenhavn, som eje flere store 4—5 Etages Kaserne, og lignende Ejendomsbesiddere, eller til Fordel for store Godsejere eller deslige. Jeg ser ingen Grund til at trykke Vægtstaaalen ned til den ene Side til Fordel for den ene Side og til Ugunst for den anden.

Jeg maa dernæst ogsaa bestemt hævde, at det er faktisk urigtigt, naar Lovforslaget vil fastholde, at den almindelige Rente nu er $3\frac{1}{2}$ pCt. Det er den aldeles ikke. Der er i dette Øjeblik næppe en af Tusind, som har Prioritetslaan, der kun svarer til $3\frac{1}{2}$ pCt. deraf. Selv de, der have modtaget Laan gennem Kreditforeningerne nominelt i $3\frac{1}{2}$ pCt. Obligationer, maa jo svare mere end $3\frac{1}{2}$ pCt. deraf, og det er opløst af den højtærede Indenrigsminister ved 2den Behandling, at der endnu i 1894 var givet Bevilling til at svare højere Rente end 4